

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 128

Martie 2010

Oršuš și alții c. Croației [Marea Cameră] - 15766/03

Hotărâre din 16.3.2010 [MC]

Articolul 14

Discriminare

Plasarea copiilor romi în clase constituite doar din romi din cauza unei pretinse cunoașteri insuficiente a croatei : *violare*

În fapt – Reclamanții sunt 15 resortisanți croați de origine romă care au frecventat două școli primare diferite între 1996 și 2000. Aceștia au frecventat uneori clase compuse doar din copii romi. În aprilie 2002, aceștia au intentat o procedură împotriva școlilor respective. Invocând că învățământul dispensat în clasele destinate copiilor romi, era redus de o manieră importantă în termen de volum și conținut în raport cu programul național oficial, aceștia se considerau, în special, victime a discriminării rasiale și a violării dreptului lor la instruire. Aceștia s-au bazat, de asemenea, pe un studiu psihologic din care reieșea că segregarea școlară cauza copiilor romi un prejudiciu emoțional și psihologic, atât în ceea ce privește respectul de sine, cât și asupra construcției identității acestora. În septembrie 2002, un tribunal municipal le-a respins cererile, considerând că motivul pentru care majoritatea elevilor romi au fost plasați în clase rezervate, era că aceștia aveau nevoie de un curs de suport în limba croată și că nu a fost stabilit existența discriminării rasiale, de care aceștia se plâneau, și nici caracterul redus al programului de învățământ predat exclusiv romilor. Această decizie a fost confirmată în apel.

În drept – Articolul 14 coroborat cu articolul 2 din Protocolul nr.1: Guvernul susține că reclamanții au fost plasați în clase separate doar din cauza că aceștia nu posedau o croată suficientă. Curtea trebuie deci să verifice dacă autoritățile pedagogice au luat toate măsurile necesare pentru a face ca reclamanții să progreseze rapid în învățarea limbii pentru a fi ulterior integrați în clase mixte. În această privință, ea observă că plasarea temporară a copiilor într-o clasă separată pe motiv că nu aveau un nivel suficient de cunoaștere a limbii în care

erau dispensate cursurile, nu este în mod automat contrară articolului 14. Totuși, dacă o asemenea măsură afectează membrii unui grup etnic specific de o manieră disproporționată, trebuie să existe garanții efective la fiecare etapă de aplicare în practică. Curtea notează mai întâi că plasarea în clase separate a copiilor care nu au nivel suficient de cunoaștere a limbii croate nu se întemeia pe nici bază legală clară/definită. În plus, Guvernul nu a arătat că această practică să fie aplicată în altă parte a Croației față de alți elevi care nu au o cunoaștere suficientă a croatei. În consecință, măsurile litigioase pot în mod dificil, să se înscrie în cadrul unei practici curente și generale, destinată să soluționeze dificultățile copiilor care nu au un bun nivel de cunoaștere a limbii de predare. În ceea ce privește programul urmat în clasele destinate romilor, Guvernul susținea că acesta era identic cu cel predat în restul claselor de același nivel și că, oricum, programul oricărei clase putea fi redus cu 30%. Curtea consideră că, în loc să se reducă programul în clasele rezervate romilor, statul trebuia să ia măsuri pozitive de natură să ajute la obținerea competențelor lingvistice necesare în cel mai scurt termen posibil, în special, prin intermediul cursurilor de limbă speciale. Unii dintre reclamânți au urmat asemenea cursuri în timpul școlarizării lor primare, dar trei dintre aceștia nu au beneficiat niciodată și altor șase li s-au propus doar în al treilea an, când aceștia deja erau plasați în clase rezervate din primul an.

Curtea notează, de asemenea, că niciun program, care să prevadă un calendar pentru diferite etape de obținere a competențelor lingvistice necesare, nu a fost creat pentru a răspunde necesităților particulare a copiilor romi, a căror cunoștințe lingvistice erau insuficiente. În plus, aceasta consideră că nivelul de abandon școlar în rândul elevilor romi din regiunea în care reclamânții erau școlarizați, cerea instituirea unor măsuri pozitive suplimentare și participarea activă a serviciilor sociale pentru a sensibiliza populația romă asupra importanței educației. Deși speța în cauză se distinge de *D.H. și alții c. Republicii Cehe* ([Marea Cameră], nr. 57325/00, 13 noiembrie 2007, Nota informativă nr. 102) în ceea ce cele două școli în cauză nu aplicau o politică generală de segregare a elevilor romi în condiții satisfăcătoare, care creează un anumit număr de dificultăți într-un anumit număr de state europene. Deși, după perioada în cauză, Statul pârât a luat măsuri foarte pozitive, totuși reiese din faptele cauzei că prevederile educative de care relevau reclamânții nu erau acompaniate de garanții adecvate capabile să asigure luarea în considerare suficientă de către stat, în exercitarea marjei sale de apreciere în materie de educație, a nevoilor particulare ale acestora în calitate de membri defavorizați a unui grup defavorizat. Astfel aceștia au fost plasați în clase separate în aplicarea unui program adaptat, dar fără criterii transparente și clar definite de transferare în clasele mixte.

Concluzie: violare (nouă voturi contre opt).

În fine, Curtea consideră că durata procedurii în fața Curții Constituționale (mai mult de patru ani) a fost excesivă, astfel încălcând articolul 6 § 1.

Articolul 41 : 4 500 EUR fiecărui reclamant pentru daune morale.

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru

drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.